

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 741. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708756486304/facsimile.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

og ofte veltalende, men savner organisk forbindelse med fællesskabet.

2.III.4

- 545 *Dagmar-Komplex*: med et teater, ved hjørnet af den nuv. Rådhusplads og Jernbanegade, var ligesom det nærved liggende *National* opført i beg. af 1880'erne af entreprenøren Hans Hansen som en del af det nye, fashionable forlystelseskvarter. – *St. Pauli*: forlystelseskvarter i Hamborg. – *abandon*: (fr.) skødesløshed, aflappethed. – *bon-mot*: (fr.) skæmtende, fikst anbragt udtryk.
- 546 *Bugter*: spørgsmål.
- 547 *Tivoli-Carstensen*: Georg Carstensen (1812-57) grundlagde Tivoli i 1843 og senere flere forlystelsesetablissemeter. – *Hospitaller*: Vestre Hospital, åbnet 1886, var prostitutions-lazaret, beliggende i Tietgensgade (senere Rudolph Berghs Hospital).
- 548 *Don Ottavio*: i Mozarts og da Pontes opera *Don Giovanni* (1787) synger Ottavio *Jeg sværger (...) Ære*: til sin tilbedte Donna Anna, idet han lover at hævne hendes fader, som Don Juan har dræbt.
- 549 *Methusalems Alder*: if. 1. Mos., kap.5, v.27, blev Metusalem 969 år. – *Jerusalems Skomager*: den hvileløse Ahasverus, der if. legenden er dømt til at vandre omkring indtil Jesu genkomst.
- 550 *Mod Skønhed (...) stræbt*: citat fra Henrik Ibsens »Ballonbrev til en svensk dame« i hans *Digte* (1871).
- 552 *vi faar (...) Udsæd*: jf. Esajas, kap.5, v.10.

2.III.6

- 556 *Pan var død*: citat fra den sengræske skribent Plutark (ca. 48-122). – *sinnlich-überstimlich*: (ty.) sanseligt-oversanseligt. – *Nirvana*: det store intet, den højeste forløsningstilstand if. buddhismen. – *Gud er Kærligheden*: en (for)drejning af Johs.' 1. Brev, kap.4, v.8 og 16.
- 557 *Anathemer*: (af gr.) forbandelser, udstodelses-erklæringer. – *Synedrøet*: egl. det høje råd i Jerusalem.
- 558 *Skærtorsdag(snatten)*: se n.t.s.203. – *Trømskirke*: dvs. domkirken i Trondheim, if. folketroen samlingssted for hekse. – *Blokshjæng*: i folketradition (og derfra i Goethes *Faust*, 1. del, scenen »Walpurgisnacht«) det sted i Harzen, hvor heksene forsamlers valborgsaften, natten ml. 30. april og 1. maj; sml. J.M. Thiele: *Danmarks Folkesagn*, III

(1860), nr. 724. – *gustne (...)* *Spiller*: Djævelen, vel særlig i skikkelse af Mephistopheles i Goethes *Faust*. – *mit Fangenskab*: ligeledes et træk, der genkalder Goethes *Faust*, hvor Gretchen kommer i fængsel. – *Da ville*: se Efterskrift s.682f.

559 *fornelig kunne*: se Efterskrift s.682f.

560 *elsker (...)* *tusind Gange mere*: jf. måske Shakespeares *Hanlet* (ca. 1601), 5.akt, sc.1, v.263.

561 *Fürwahr (...)* *genoss*: citat af Faustreplik i scenen »Walpurgisnachts« (v.4195 og 4197-98) i Goethes *Faust*, 1. del: »Sandelig, sådanne øjne har kun en død (...) Det er den favn, som Gretchen bød mig,/ det er det dejlige legeme, som gav mig glæde.« (Rosenhoffs overs.).

2.III.7

565 *Sverig-Norge*: var 1814-1905 to stater samlet under den svenske konge.

566 *De lever (...)* *Uskyldighedstilstanden*: se n.t.s.164.

2.III.8

567 *bæstisk*: dyrisk. – *epheu-krante*: den græsk vingud og hans følge har efeu (vedbend) blandt sine kendetegn.

568 *Stammefader*: stamfar, dvs. Adam. – *Genier*: (med hårdt g og tryk på første stavelse) af genius: romersk mandlig skytsånd.

569 *Afrodites Bælte*: den græske gudinde for kærlighed og skønhed bar et bælte, der i sig selv besad disse egenskaber. – *Thyrusstav*: et Dionysisk kendemærke, stav med efeu eller vinløv omkring.

2.III.9

570 *Gudernes Tungemaal*: poesien, if. Platons dialog *Ion* (300-t. f.Kr.). – *Dagbladsfeuilleton*: enten fortsættelsesroman eller med den ældre betydning af føljeton: aviskronik. – *Segment*: afsnit.

571 *Drift*: hjord, kreaturflok. – *Anatomi- og Kriminalromanen*: ordet anatomi signalerer formodentlig i denne forbindelse det analytiske, op-trevlende, måske også den detaljerede beskrivelse af bl.a. kropslige forhold. G. Brandes refererer i et essay om Flaubert, at man ud fra ældre poetiske idealer fandt, at franskmændens roman *Madame Bovary* »lignede mere Kirurgi, Anatomis« (*Mennesker og Værker*, 1883, s.419).